

SENÁT
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PROBLÉMY SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI OČIMA MLADÝCH LIDÍ

Od bytové krize po digitální technologie

Karolína Burešová a Veronika Tesařová

6. 5. 2025

Jak mladí lidé mluvili o problémech ve společnosti

- Vnímané problémy jsou **komplexní**, často ovlivněné individuální zkušeností
- Přestože se výpovědi liší jazykem i formou vyjádření, mladí lidé **sdílejí podobné postoje a obavy napříč skupinami** (věk, vzdělání)
- Mladí lidé vnímají společenské problémy na **mikro i makro** rovině
- Jednotlivé společenské problémy se prolínají

Které společenské problémy byly vnímané jako nejpodstatnější?

- Environmentální krize
- Finanční nejistota a bytová krize
- Politická situace
- Rozdělená společnost a neochota k dialogu
- Digitální technologie
- Nízká solidarita a netolerance
- Tlak na výkon

Environmentální krize

- Mladí lidé mají k environmentální krizi dvojí vztah

*Nějaký environmentální problémy si myslím, že tam jsou. A že to nás taky nějakým způsobem ovlivňuje a **spousta lidí to nevnímá**. A myslí si, že to je třeba nepodstatný, nebo že to vůbec neexistuje. Ale myslím si, že to je celkem **důležitý problém, kterej se musí nějakým způsobem řešit**.*

(Hedvika, 18, studentka SOŠ)

Environmentální krize

*Určitě klimatická krize, což je takový **nad-problém nebo meta-problém** ve stylu toho, že **je to opravdu existenciální**. (Matěj, 22, student VŠ)*

***A pak klimatická ta změna.** Tak to je taky podle mě problém, protože teďka jak ty ledovce roztávají, tak to není moc pěkné, protože se tu třeba za chvíli upečeme **a nevím**. (Zina, 15, studentka SOŠ)*

Finanční nejistota a bytová krize

- Mladí lidé pocítují finanční nejistotu, přičemž největší obavy mají z nedostupného bydlení

*...aby to naše studium a **vzdělávání chátralo na tom, že musíme řešit existenciální problémy.** Zajistit tu existenciální část našeho života, abychom pak mohli vůbec tomu systému pomoci nakonec, **abychom mohli teda něco změnit.** Abychom nemuseli řešit, kolik dáme za nájem a tak.*

(Agáta, 23, pracující)

Finanční nejistota a bytová krize

Bytová krize. (...) je hrozně těžký tady najít rozumný bydlení, kvůli kterému člověk nemusí trávit dny a noci v práci. To je asi dlouhodobý problém tady.

*Nedokážu si představit, že teďka bych si měl v nejbližší době brát hypotéku nějakou, ale **když se podívám na moje rodiče, tak oni v mém věku už měli koupenej svůj první byt.** Nemám okolo sebe jedinýho člověka, kdo by to takhle zvládl bezproblémově. Obzvlášť ve městech.*

(František, 24, pracující)

*...ale myslím si, že je to velký problém v té společnosti a myslím si, že taky to **hodně ovlivňuje to, jestli si lidi zakládají rodinu nebo ne.** Ta představa toho, jestli jsou schopní uživit vlastně tu rodinu*

(Jan, 24, absolvent gymnázia)

Politická situace

- Mezi mladými lidmi převládá **negativní obraz** o české politice
 - Objevuje se nedůvěra

*Myslím si, že je možná trošku rozšířenější nějaká nedůvěra ve stát nebo nevím. Přijde mi minimálně v těch mých kruzích, nemůžu takhle soudit celou společnost, ale minimálně v těch mých kruzích je už rozšířená znalost toho, že ten **stát si stejně dělá, co chce**. (Dorian, 24, student VŠ)*

Politická situace

- Mezi mladými lidmi převládá **negativní obraz** o české politice
- Obraz politiků a kritika vystupování

*Tak určitě ta komunikace, oni prostě jsou, že jsou rozdělení na ty různé strany a tak. A **pak se tam jenom hádají a je to ostuda.** (....) nedokážou se domluvit na něčem, ale **kdyby tam byla větší ta spolupráce** a byli by prostě v pohodě hlavně, **tak by se i dalo uskutečnit víc věcí.***
(Ofélie, 15, studentka ZŠ)

Rozdělená společnost a neochota k dialogu

- Mladí lidé vnímají **narůstající polarizaci společnosti** a mluví o **neochotě vést dialog**

*A u společnosti celkově, tak je to rozhodně nějaká polarizace názorů. Že dneska se těžko lidi shodnou, když dojde na nějaké určité témata a lidi jsou na nože, **vpravo-vlevo, na dva tábory a jdou proti sobě**. Takže to vidím dneska na klimatické krizi nebo v přístupu k AI, všeho. A to je myslím asi hlavní, ta **polarizace** mezi lidmi. (Alojz, 24, student VŠ)*

Rozdělená společnost a neochota k dialogu

- Mladí lidé vnímají **narůstající polarizaci společnosti** a mluví o **neochotě vést dialog**

- Rozdělenost společnosti se **prohlubuje**

...nějaká rozdělenost. Rozhodně teďka v poslední době Izrael, Palestina, ne ten konflikt jako obecně, nebo to taky, ale ty společnosti, obzvlášť tady v Česku, jak je to rozdělený (...) s těma lidma se často ani nedá diskutovat, mi přijde. (...) Mám pocit, že je to horší a horší a s každou krizí, s každou vládou, jakože covid, válka na Ukrajině, válka v Palestině. A ne jenom tady tyhle velký témata, ale už jenom to, že se lidi jsou schopní dohádat kvůli tomu, koho volí. (František, 24, pracující)

Digitální technologie

- Digitální technologie **prostupují skrze některé problémy a mají tendenci je zesilovat**

- **Obava z šíření dezinformací**

*A to můžou být i ty sociální sítě. Mně přijde, že v dnešní době hrozně lidem **berou přehled o tom, co je reálný a co ne.** Přijde mi, že to je docela paradox, že my si třeba dělámei srandu z toho, že babička si něco přečetla na Blesku a je to stoprocentní pravda. A my potom vidíme něco na Instagramu a **je to pro nás stoprocentní pravda,** že my jsme tím taky úplně ovlivnění. Hlavně jsme hrozný konzumenti a jsme na tom fakt přilepení. A přesně takhle **hltáš informace, který jsou třeba některý i nepravdivý.***

(Jitka, 22, absolventka SŠ)

Digitální technologie

- Digitální technologie - především **sociální sítě** - dávají mladí lidé **do souvislosti s jejich well-beingem**

- **Srovnávání na sociálních sítích jako negativní ovlivnění psychické pohody a sebeobrazu**

*No myslím si, že to ovlivňuje jejich psychiku, jak vnímají sami sebe. Třeba **když se porovnávají**, mají k těm sociálním sítím přístup i mladý holky, kluci.*
(Hedvika, 18, studentka SOŠ)

Hmm, asi osobně trochu psychicky, protože tím že sleduju dost fitness komunitu, tak se potom necítím, jako bych měl dost dobrý tělo nebo vypadal dost dobře celkově. (Vašek, 21, absolvent gymnázia)

Rozdělená společnost a neochota k dialogu

- Mladí lidé vnímají **narůstající polarizaci společnosti** a mluví o **neochotě vést dialog**

- Rezignace a pasivita samotných mladých lidí

*Nechci být špatně s lidmi z různých pozic, kdy si říkám, že by mě to třeba později mohlo nějak ovlivňovat, **proto někdy neprojevuji svoje názory na společnost nebo na politiku, tak jak bych je projevoval, kdybych tenhle problém rozštěpení nevnímal.** Mám pocit, že to je jako ožehavé téma. (Frederik, 25, pracující)*

Nízká solidarita a netolerance

- Individualismus ve společnosti

*pro mě je velmi důležitá myšlenka, nějaké **solidarity ve společnosti a tam mi teď extrémně chybí**. (...) že mi přijde, že **víc a víc jsme každý zaměřený čistě na sebe**. A neuvědomujeme si, že žijeme ve společnosti, v nějakém soužití. (Dušan, 24, pracující)*

- Nerovnoprávnost menšin a netolerance

*Myslím si, že největší problém ve společnosti celkově, co vidím, tak je **nerovnoprávnost mezi například rasama nebo pohlavím**, že vidím, že lidi občas nadávají někomu, **ať už je to na sociálních sítích nebo v realitě**, za jejich orientaci, za jejich rasu a myslím si, že tohle není dobře. (Lukáš, 15, gymnazista)*

Tlak na výkon

- Mladí lidé pocítují tlak na výkon ze dvou stran

*...mám pocit, že to z tohoto taky vychází, že **ten nátlak je na nás vyvíjen od nich, třeba když to vztáhnu na své rodiče, že jsou to osobnosti, který furt chtějí nějaký výsledky.*** (František, 24, pracují)

*sociální **tlak je dneska mnohonásobně větší** a že si nucen, abys byl úspěšný, myslím si, že se od naší generace čeká nějaký úspěch **a pak je bolestivější to vidět na tom telefonu, že i jiným se daří a tobě ne***
(Alojz, 24, student VŠ)

Závěrem

- Environmentální krize
- Finanční nejistota a bytová krize
- Politická situace
- Rozdělená společnost a neochota k dialogu
- Digitální technologie
- Nízká solidarita a netolerance
- Tlak na výkon

S PODPOROU

**NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY**

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU